

AKATALPA

Mayıs 2007 - Sayı 89

Aylık Edebiyat Dergisi

ISSN 1305 - 7685

DİZE Mİ GELİR DİZE

Serdar ÜNVER

Bazen olur... Hepimize olur! Durduk yerde bir dize geliverir aklımıza ve hemencecik dilimize yönlendirilir beynimizce... Ne o dizenin şairi, ne o dizenin önu arkası, ne de söylediği önemlidir. Ama takılmıştır işte dilimize ve yineleyip dururuz o dizeyi, anısı olan bir şarkının en vurucu sözlerini yineler gibi; sevdiğimizizin adını tespih eder gibi... Bu 'geliş'in nedenselliği, etkisi ve süresi kişiye göre değişse de bu böyledir.

Şunu düşünür oldum: İşte o an en saf, en yalın halimize tanık olmakta; bizi, hatta ruhumuzu karabaşotu suyuyla yıkamaktadır adeta.

Aslında kirlenmeye hazır 'iç'imize, kirlitmeye hazır 'dış'ımıza ne güzel bir tepki ve ne de güzel bir yunuştur o!

Hayır, hayır! "Şiir geldi dizeye dayandı" falan demeyeceğim. Şiirin –kendinden de olsa– bir dayanak'a gereksinimi olmadığını kabul edenler taifesindenim ben! Hem o tarz söylemler beni aşar. Diyen demiş olsun! Sadece şu: Akla dile geliveren dizeler ile; akla, dile gelivermeyen dizeler arasındaki o yok çekişme, o yok kıskançlık ilgilendiriyor beni asıl! Yani, istiyorum ki zakkum suyu da, ısırgan otu suyu da bende –en azından o an için– şifa vericiliğe bürünsün; veya ben kimyasını değiştireyim onun. Ne yapayım, neredeyse sav söz haline dönüşmüş dizelerin şiirin bütününe yayılışına, diğer dizelerin alçakgönüllülüğünü suiistimal edişine gönlüm razı gelmiyor!

Bu konuda şöyle bir savunmam bile var: O garibim dizeler var olma yolunda kim bilir ne mücadeleler verirken, doğuştan varsıl diğer dizelerin kurumlanması lükstür!

Bağlayayım:

'Ah, kimselerin vakti yok, durup öte dizeleri düşünmeye!'

Hasip Bingöl, Süreyya Barutçu, Hüseyin Avni Cinozoğlu, Bahri Çokkardeş, Soner Demirbaş, Özlem Tezcan Dertsiz, İ. Cem Doğru, Melih Elal, Gültekin Emre, Tamer Gülbek, Ahmet Özbek, Celâl Soyca, Mehmet Mümtaz Tuzcu, Hülya Deniz Ünal, Serdar Ünver, İhsan Üren.

Özlem TEZCAN DERTSİZ

KAR TINILARI

Tane

patiskadan bir neşe alçacak penceremde
yavaşça kapanıyor yasakların üzeri
parmak hesabında daha acılar
takvimlerle işi yok beyaz günlerin
çocuktu kar, sevinçler çizerken yeryüzüne

tipi

güneşle geldiğin yalnız şehrimde
hangi gece el ele verdin karla
her güzel şeyin üstünü örtmese tipi,
değişmezdim gül ovamı bu yalçın dağla

seslendim gidişine –bu gürültü ne?–

çığ

gözlerinden koptu çığ, tam içime düştü
dizdi ufkuma en uzak gemileri
kolay kolay açılmazdı kalbimin önu
bir kardelen bırakmasa kapıma kürekleri
çalışmak iyi gelir buz kesmiş harflerime

nisan

nerden çıktı dedim böyle yağarken
yeşilçamdan kaçmış bu mutlu son
kendi şarabına kendisi ilaç atmış
bir yere varır elbet saptığımız yol

akşamlardır kaçacağım avunma treninde

‘YEDİ DİLDEN NÂZİM HİKMET ŞİİRLERİ’

Melih ELAL

Akatalpa’nın kurucularından Ali Özçelebi’nin bir düşü vardı! Emekli olduktan sonra yerleştiği Fransa’dan gönderdiği günlüklerinde bir iki kez bundan söz etmiş; aramızdan ayrılmasından yaklaşık bir ay önce de Mahfel’de bulunduğumuzda yeniden dile getirmiş, mutlaka gerçekleştirilelim bunu, demişti.

Neydi bu düş? 2006 Temmuz’unda Fransa’nın kentlerden uzak bir köyündeki şapelde, eşi Odile ile birlikte bir Nâzım Hikmet’i anma etkinliğine katılmış, iki dilde (Türkçe-Fransızca) okunan şiirler Özçelebi’yi oldukça etkilemiş ve Türkiye’de, özellikle de Nâzım’ın, hapisanesinde yıllarca yattığı, *Kuvâyi Milliye* destanını, *Memleketimden İnsan Manzaraları*’nın büyük bir bölümünü yazdığı Bursa’da, çok dilli bir Nâzım Hikmet etkinliği niye düzenlenemez diye düşünmeye başlamıştı. Bursa’da Osmangazi Belediyesi’nce kültür merkezi olarak kullanılmak üzere restore edilen Fransız Kilisesi bu iş için biçilmiş kaftandı. Arka planda Uludağ’ın rüzgârını duyumsatan sesler ve müzik eşliğinde Nâzım şiirlerinin çok dilli seslendirildiği bir etkinlik düzenlenebilir, bu oldukça da ses getirirdi. İşte düşü buydu...

Şimdi Ali Özçelebi uçup gittiğine göre bunu gerçekleştirmek bize düşüyordu. Konuyu *Akatalpa* Yayın Kurulu’nda konuştuk, Ramis Dara’yla birlikte kurucuları ve Yönetim Kurulu arasında bulunduğumuz Bursa Yazın Sanat Derneği (BUYAZ) ile gerçekleştirmeyi düşündük. BUYAZ Başkanı Şaban Akbaba görevi üstlendi. Etkinliğin adının “Ali Özçelebiyi Anma ve Yedi Dilden Nâzım Hikmet Şiirleri” olması kararlaştırıldı.

Fransız Kilisesi’nde düzenleme düşü hayata geçirilemedi. 4 Nisan 2007 Çarşamba akşamı, Kültürpark içinde bulunan Çağdaş Gazeteciler Derneği Lokali’nde Yedi Dilden Nâzım Hikmet Şiirleri için bir araya geldik. Kent insanı, Özçelebi’sine sahip çıkmış, lokali doldurmuştu. Etkinlik saat 19.00’da kemanlarda Esra Tokgöz ve Pınar Dalaysel Balcı’nın, viyolada Hande Taban’ın, viyolonselde Burç Balcı’nın yer aldığı *Prusa Yaylı Çalgılar Dörtlüsü*’nün klasik müzik dinletisi ile başladı. Olağanüstü bir müzik, salonda çıt yok, herkes kulak kesilmiş dinliyor. Yaylılardan yayılan ezgiler, herkesi kendi dünyasına, hayallerine, tutkularına götürüyor. Salon, tek yürek, tek nefes... Masada yanımda Ramis Dara, Serdar Ünver, Güzin Ungan; karşımdaysa Ali Özçelebi’nin kızı Meltem Özçelebi ve annesi var. Kim bilir neler geçiyor akıllarından!.. Derken müzik bitiyor ve güçlü bir alkış kopuyor. Mikrofonun başına geçen Şaban Akbaba, bundan sonraki bölümün Ramis Dara tarafından sürdürüleceğini belirterek, onu kürsüye davet ediyor.

Dara, aynı zamanda Özçelebi’nin Erzurum Atatürk Üniversitesi’nden öğrencisi, daha sonra da Bursa Uludağ Üniversitesi’nde çalışma arkadaşı... Dara, Özçelebi ile ilgili kısa bir konuşmadan sonra beni çağırıyor kürsüye. Kürsü diyorum ama, lokalın herkesçe görülen köşesinde bir yükselti var. Buraya bir masa, iki mikrofon konmuş, arkasında da iki sandalye... Birinde Dara oturuyor, diğerine de ben... Bu

gecenin düzenleniş gerekçesinden, Özçelebi’nin Bursa kültür ve sanat ortamına katkılarından söz ediyorum. Örneğin onun uzun çabaları ve girişimleriyle Bursa Filarmoni Derneği’nin kurulduğunu, böylece Bursa halkına klasik müzik kültürünün kazandırıldığını, ilk heykel sempozyumu’nun onun çaba ve katkılarıyla gerçekleştirildiğini, Uludağ Üniversitesi Görükle Yerleşkesi’ndeki on kadar heykelin bunun kanıtı olarak orada durduğunu, yerlerini de belirterek, anlatıyorum. Sözümü, Bursa vilayet ve yerel yönetimlerinin bunun farkında olmadığını, sanat ortamına bunca katkısına karşın, değerinin anlaşılmadığını belirterek bitiriyorum.

Sırada Yedi Dilden Nâzım Hikmet Şiirleri dinletisi var. Dara, sayının bu ad belirlendikten sonra yediyi aştığını, onu bulduğunu söylüyor ve Nurettin Kurtuluş’u mikrofona çağırıyor. Kurtuluş, Almanca “Über dem Meer die bunte Wolke/ Darauf das silberne Schiff/ Darinnen der gelbe Fisch” diye başlıyor Nâzım’ı Alman diliyle dillendirmeye “Denizin üstünde ala bulut/ Yüzünde gümüş gemi/ İçinde sarı balık” dizeleriyle başlayan şiiriyle...

Dara, şiir aralarında Nâzım’la da ilişki kurarak, Özçelebi ile ilgili anılarını anlatıyor.

Halime Yıldız, önce Bulgaristan’daki çocukluk günlerinden, okuyacağı şiirin üzerindeki etkisinden söz ediyor ve Bulgarca “Kız Çocuğu” şiirini okuyor.

Üçüncü sırada Özçelebi’nin öğrencisi olan U. Ü. Fransız Dili Eğitimi Bölümü Öğretim Görevlisi Erdoğan Kartal var. Önce Fransa günlerinden ve Özçelebi’den söz ediyor. Sonra da “Tuhafsın be Kardeşim!” adlı şiiri Fransızca olarak dillendiriyor.

Ceyhun Erim, *Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin Destanı*’nın 14. bölümünü İngilizce; Andrea Dergamo, “Otobiyografi”yi İtalyanca; Hilmi Haşal, “Vera’ya”yı Rusça; Gustavo Jimenez, “Don Kişot”u İspanyolca; Atsumi Osaka, *Kuvâyi Milliye* destanının “Dörtmala gelip Uzak Asya’dan/ Akdeniz’e bir kısrağ başı gibi uzanan/ bu memleket bizim” dizeleriyle başlayan bölümünü Japonca; Ali Aksoy, “Yaşım Altmış”ı Türkçe; Şaban Akbaba, “Bugün Pazar”ı Azerice dillendiriyorlar. Şiirlerin hem aslını hem de diğer dokuz dile (dillerden biri Türkçe’ydi) çevrilmiş biçimini dinledik. Güçlü şiir başka dile de çevrilse ritmini belli ediyor.

Böylece Yedi Dilden Nâzım Hikmet Şiirleri diye başlayan gece, on dilden Nâzım Hikmet şiiri olarak sonlanıyor. Oysa önceleri yedi dilden şiir bulabilir miyiz diye kaygılanıyorduk.

Şiirlerin okunmasından sonra Ali Özçelebi’nin kızı Meltem Özçelebi, bir teşekkür konuşması yapıyor ve Ali Aksoy da tok ve gür sesiyle “Akrep gibisin kardeşim,/ korkak bir karanlık içindesin akrep gibi./ Serçe gibisin kardeşim,/ serçenin telaşı içindesin./ Midye gibisin kardeşim,/ midye gibi kapalı, rahat./ Ve sönmüş bir yanardağ ağzı gibi korkunçsun, kardeşim./ Bir değil,/ beş değil,/ yüz milyonlarlasın maalesef./ Koyun gibisin kardeşim,/ gocuklu celep kaldırınca sopasını/ sürüye katılverirsin hemen/ ve âdeta mağrur, koşarsın salhaneye./ Dünyanın en tuhaf mahlukusun yani,/ hani şu derya içre olup/ deryayı bilmiyen balıktan da tuhaf./ Ve bu dünyada, bu zulüm/ senin sayende./ Ve açsak, yorgunsak, al kan içindeyse eğer/ ve hâlâ şarabımızı vermek için üzüm gibi eziliyorsak/ kabahat senin,/ -demeğe de dilim varmıyor ama-/ kabahatın çoğu senin, canım kardeşim!” diyor ve bu anlamlı gece, alkışlarla son buluyor.

XXXII

A. cambazın hünerine uzun geliyor ip
yetmiyor dünyanın biçtiği denge

her kusurlu solukta Araf molası

gecenin çinilerine derin kandillerden
boşalan renk tutunduğu biçimi tutuşturuyor

ilk adım: geriden ve ileriden sarkıyor
harflerin riyakâr yumağı

bir daha: yukardan aşağıya gidip gelen
masalın eskimiş korkuları

sonrası : hep kusurlu unutuş-

B. susarak incitilmiş bir dilsiz neyi
yanıtlarsa orada yenilir anlam;
genişletilmiş ölüm bilgisi bekler soruda..

çan ve ezan arasına gerili Mahya'da
boşluğu dengeler yazı: ah- ya!

C. eksik hünerine cambazın ipsiz
denge: ölüm- Tanrı'nın hayal gücüdür...

SENBAHAR

Şifre deşifre
Yaşamak
En iyi intihar

Uzun bir yazı yalnızlık
Hep aynı yerinden kırılır aşk

Bozulmuş zamanın terazisi

Kokarca sürüleri
Tuz ve tükürük
Kar serpintisi

Kalırsa kalır
Sonsuz sonbahardan
Senbahar

Uzak bir erguvan dalında parlayan
Güneş
Köpek kovalayan rüzgâr

SÜRÜ

bir sürü içine kapanık yüzey doldu elimiz, hepsi birden
yüz yüze dursa da iki elin nesi olduğunu anlasak
uyuşsak da linç edilmiş etrafları azaltmasın içimizden dışarı
[kovulmanız

yalnız başkaları adına yassı diyor ki bizim hacim iddiamız
bir sürü kimlikten bir benlik çıkaramaz

birkaç dağınık hatıram var yarından saklanacak
kestirebilen de her an tehdit gibi ortalığa doluyor
yoruyor bir nevi; yüzeye sakladık da ondan mı bu akortsuz
[yürüyüş

biz bırakalım tarafıca aksatılmış bu nefreti

“sus” sesiniz kendi ekseni etrafında can istiyor

diledim ki kendi kaynaklarına sırt çevirmiş bir ifade
kendine düş arasın bir sürü aldatılmış otlak içinden
genizden gelen sesleri de duymaya amade bekliyorum
biliyorum ama seviye vermiyor nasırlı ellerde denenmiş
[tırnak süsleri
sonra bir sürü tanıdık sözcük bir cümle dahi etmiyor

kendi göçleri etrafında can buluyor “sus” sesleri

birkaç tanıdık hatıranın da sözü mü olur istemiyorum
olur da bize daha zararsız resimler bulsaydık yarından
biraz kenar süsü biraz değişken ekleyip kanmanın hasarı
[yok
ama yok yalandan örülmüş bu anıların görkemli bir defteri

bir sürü basık yüzey doldu içimiz, ama onca yüzey
ayrı enler halinde yalnız yalnız çoğalacaklar
ama unutacaklar binlerce kimsesiz balık gibi yine de
binlerce kimsesiz alık kadar oltalarda boğulacak sesleri
dileyen bunca nefes içinden yaşatır beni de

NAR KULE

yıldızlarını parlatır yaşlı bir gök
dumanı gümüş tenli dağların tepesinde

göl kurur ay üşür sabahın avlusuna düşer aksi
taşın gözünü terk edince durulur selin sesi

külün içinde çay külün içinde otlar külün
içinde rüzgâr ve külün içinde külünmüş gül

bir gül ancak külün içinde yaprak açar
güle benzer kule dibinde göğü seyreden otlar

yaşlı bir gök yıldızlarını parlatır / dağıtır
gümüş tenli dağların tepesinde dumanı

naaaaaaaaaaaaaaaaaar

ŞİİR KIRLANGICI – IV

Süreyya BARUTÇU

1. Güncel tartışmalar

Modern bilimlerin en önemlisi sayılabilecek fizikte bir kural vardır: Maddeler birbirleriyle ilişki içermedikçe hiçbir maddenin katışıklı-gerçek varlığından söz edilemez. Bu açıdan, bizim meslekte (Fizik) maddeler daima birbirleriyle olan ilişkileriyle anlam kazanır. (Aslında edebiyatta da böyle.) Yani suyun, ateşin, havanın, toprağın varlığı sadece kendisiyle açıklanamaz. Bunların mutlak surette başka maddelerle ilişki içerisinde düşünülmesi gerekir. Mesela bir ağacın var olabilmesi için havaya, suya, toprağa ihtiyacı vardır. Suyun var olabilmesi için hava boşluğuna ihtiyacı vardır.

Yine mesleki bir konudan giriş yaptığımız için kusura bakılmasın ama son yıllarda sanki şiir dünyamızda da ilişkili-varlık teorisi unutulmuş görünüyor. Bazı edebiyatçılar dili o kadar kötü kullanıyor ki, sağlam bir dil olmadan edebiyatın da olamayacağı unutuluyor. Bazı romancılar o kadar kötü bir Türkçeyle yazıyorlar ki, daha en baştan romanın İngilizce çevirisini hesaplıyorlar. Hatta bazıları direkt İngilizce yazıyor. Bu durumun son iki örneği Orhan Pamuk ile Elif Şafak'tır. Zamanında Halide Edip Adıvar da bazı eserlerini İngilizce yazmıştı ama o kadar açık sözlü bir yazardı ki, siyasi fikirleri sorulduğunda Amerikan mandacılığı fikrini açıkça savunmuştu. Şimdiki yazarlarımız ne yazık ki bu açık sözlülüğü, bu aydın dürüstlüğü gösteremiyorlar. Bir yandan içeride okurlardan ("okuma" değil de) "satın alma" potansiyeli yüksek bir çevre oluşturmaya çalışıyorlar, bir yandan da kendilerini dışarıda nasıl pazarlayacaklarının hesabını yapıyorlar. Bu belki anlaşılabilir bir şey: Edebiyatın sahilliğini, iyi bir roman yazmanın yaratıcı hazzını değil de ödülleri, kitaplarının çok satılmasını hesap eden birinin başka biçimde davranması beklenemez. Nasıl ki margarin, makineyağı, sanayi tüpü, gübre, dondurma, iççamaşırı, koltukaltı parfümü, tuvalet temizleyici, ayakkabı, otomobil, buzdolabı, çamaşır makinesi, kalem, çelik kapı, gübre vs. üreticisi malını allayıp pullayarak alıcıya sunmak durumundaysa, günümüzde edebiyatı değil de edebiyat dışı kriterleri romanlarının tanıtımında, satışında kullananlar veya kullanılmasına izin verenler de aynı mantaliteyle hareket ediyorlar demektir. Bunlar şairse, sonunda ya bir yaşamdan saniyelere, dakikalara odaklanan televizyon programına kapağı atmanın yollarını arıyorlar, romancıysa da acaba günün birinde şu şu ödüllere birini nasıl alabilirim, kitabımı nasıl İngilizce'ye çevirebilirim diye ince hesaplar yapıyorlar. Buradan nitelikli edebiyat, düzeyli şiir çıkmaz; çünkü bu mantalite piyasa mantalitesidir, edebiyatın kriterleri başkadır.

Fizikten çıktık buralara geldik. Şimdi ilişkiyi daha net belirtelim: Fizikte nasıl ki maddeler varlıklarını birbirlerine borçluysalar, piyasa edebiyatında (şiirinde de) ve gerçek edebiyatta (şiirde) romanın veya şiirin varlığı kendilerinin varlık nedenleri olan başka ölçütlerle mümkündür. Biri olmadan öteki olmaz. Sahici bir edebiyat ve şiir olması için sahici bir niyet olması gerekir; piyasaya yönelik *ürün* sahibi olabilmek için de piyasanın kriterlerinin iyi uygulanması şarttır.

Gelelim gündemdeki konulara: Havaların sertliğini yitirmeye başlamasıyla birlikte edebiyat / şiir etkinlikleri de birbirini takip etmeye başladı. İzmir, Adana, Kayseri, İstanbul, Ankara, Mersin, Antalya, Antakya, Eskişehir, Kocaeli vs. gibi kentlerde önemli etkinlikler düzenlendi, düzenleniyor. Bu etkinliklerde nelerin tartışıldığı, gerçekten önemli şeylerin konuşulup konuşulmadığı ise meçhul; çünkü bunlar arasında kitaba dönüştürülenlerin sayısı yok denecek kadar az. Bursa Edebiyat Günleri yıllarca etkinliklerin bildirilerini kitaba

dönüştürmüştü, şimdi elimizin altında gerçekten zengin bir toplam var Bursa adına. Dileğimiz öteki şehirlerde yapılan etkinliklerin de düzenli olarak kitaba dönüştürülmesi.

2. Kitaplar ve dergiler

* *Parantezin İçindekiler* – Emin Akdamar: Ölenlerin arkasından ağıt yakmakta üstümüze yok! Bunun örneklerini her zaman gördük, görüyoruz. Maalesef ölenlerin hayattayken yaptıklarını unutmakta da üstümüze yok! Oysa edebiyatın özelliklerinden biri de unutturmamak, zihinlerin kurumasına izin vermemektir. (Halim Şafak) geçen yıl hayata gözlerini yuman şairlerden Emin Akdamar'ın şiirlerini ve hakkında yazılan yazıları bir araya getirerek büyük bir kadirbilirlik örneği sergiliyor. *Parantezin İçindekiler* umulur ki benzeri durumlarda yapılacak benzer çalışmalara emsal teşkil eder. Yakınlarda kaybettiğimiz nice şair var ki böylesi kitapları hak ediyorlar. Emin Akdamar'dan birkaç dize: "benim kardeşim yoktu/ uyanırdım ki/ ömrüm yoluna taş koyuyor kendinin"; "unutulmak olmasın/ kıyasız bir ayrılığa/ yeni bir mevsim aramak/ ayırmayın eylülü yüzümden".

* *Narin Zehir* – Fergun Özelli: Dergilerde şiirlerini okuduğumuz Fergun Özelli son zamanlarda yazdığı şiirlerini bir araya getirmiş bu kitabında. Özelli'nin şiirleri kalın gövdelere sahip, ifadeleri ise kitabın adından esinlenerek söylemek gerekirse "narin" görünüyor ama aslında sertlik içeriyor. Böyle bakıldığında şiirin incelikleriyle hayatın sertliklerini buluşturduğu söylenebilir. *Narin Zehir*'i okuyanlar, bir yandan "bütün kaldırım taşları dinlesin/ varillerdeki çöpler bizindir" diyerek sokaklara, yoksullara sahip çıkarken bir yandan da "gideceğim yer bile şaşır kalır beklemediğinden" diyerek dünyaya sürprizler yapan bir şairle karşılaşacaklardır.

* *Öteki Düşkenar* – A. Uğur Olgar: *Andız* dergisi editörü Uğur Olgar'ın bu kitabı geçen sene pek çok şiir kitabı yayınlayan Kül Sanat Yayıncılık'tan çıkmış. Olgar, zaman zaman toplumcu gerçekçilikle, zaman zaman düşsellik içeren imgelerle, zaman zaman da tabiat görüntülerinin şiirleştirilmesiyle kalemini hareket ettiriyor. Ruhunu gökyüzüne dayamış bir şairin dünyayla olan irtibatını kesmediğini düşündürüyor bize. Caddelerden ara sokaklara, tabiatın kucağından insan hallerine, günlük durumlardan zamansızlıklara gidip gelmeyi deneyen şiirlere imza atıyor Uğur Olgar. Kitaptan birkaç dize: "sokağa düşüyor/ ernesto şarkılarının gölgesi/ bir küba ikinci güneşinde/ dağların sırtında parçalıyorum/ uyku yeniği gitarları".

* *Virgül (Nisan '07)*: *Virgül* dergisinin bu sayısında şiire ağırlık verildiği görülüyor. Öncelikle, Ohannes Şaşkal'ın Zahrad'da şiir ve şairlik üzerine yazısı, ardından Betül Yazıcı'nın yıllıkların ruhunu kavramayı ve kavratmayı amaçlayan sorgulayıcı yazısı, Yeşim Dinçer'in Baudelaire'in tek romanı *Fanfarlo* (çev.: Tozan Alkan) hakkındaki yazısı, Gökhan Akçura'nın Abdülhak Hamit hakkındaki yazısı dikkati çekiyor.

* *Varlık (Nisan '07)*: *Varlık* dergisinin bu sayısında yıllıklar tartışılıyor. Yıllıklara yöneltilen eleştiriler ve yıllık hazırlayanların açıklamaları var dergide. Veysel Çolak, yıllıkları okuyan genç şairlerin kendi şiir pratiklerini değerlendirirken başka pratiklerin farkında olabileceklerini, yıllıkların buna hizmet edebileceğini söylüyor haklı olarak. Şeref Bilsel, şairlerin öğrenme süreçlerini dedikoduya kurban edişlerinin, sırf şiir üzerine yazı yazdıkları için şair sayılanların yeteneksizliklerinin, ödüllerdeki büyük adaletsizliklerin altını çiziyor. Cenk Gündoğdu da ödüllerdeki kirlenmeden uzak kalmayı istediklerinden yıllığa ödül haberlerini koymadıklarını belirtiyor, *Şiir Defteri*'ni hazırlama yöntemlerini açıklıyor. Bâki

Asiltürk, hazırladığı yıllığa şiir seçerken uyguladığı poetik-estetik anlayışını izah ederek kuşakların yıllıklarda yer buluş oranlarını belirliyor. Kadim yıllıkçı ve eleştirmen Mehmet H. Doğan yıllık hazırlama deneyimlerini açıklarken yıllıkların ülkedeki şiir yaşamının bir parçası olduğunu söylüyor ve yıllıkları hazırlayan şairlerin yıllıklarda kendi şiirlerine de yer vermesinin gerekliliğini vurguluyor. Metin Cengiz'in açıklamalarında bilgi hatası dikkat çekiyor: *YKY Şiir Yıllığı*'nda İsmet Özel ve Tahir Abacı'dan şiir seçilmediğini söylüyor ama bu şairlerin her ikisinin de şiiri var yıllıkta. (Emin olabilmek için tekrar tekrar baktık) Böylesi bilgi yanlışları verilen cevapların ve açıklamaların inandırıcılığını maalesef çok zedeliyor. Nilay Özer'in açıklamaları daha bir doyurucu. Özer, yıllıkların edebiyat dünyası içerisindeki yerini irdeliyor ve yıllıkların kimliklerinin nasıl olması gerektiği konusunda fikir geliştiriyor. *Varlık*'ın bu sayısındaki çok önemli dosyalardan biri "Edebiyatçıların Kamusal Alana Müdahalesi" ve bir başkası da Ahmet Erhan dosyası. İlkinde S. Evren, T. Abacı, E. Kosova, N. Behram, K. Özer, H. B. Kahraman, Jaklin Çelik vs. gibi edebiyatçıların açıklamaları; ikincisinde ise hem Ahmet Erhan'la Ayhan Şahin'ce yapılmış bir röportaj var, hem de Haydar Ergülen'ce yazılmış bir yazı var. Tozan Alkan, Emel İrtem, Mehmet Başaran ve Ahmet Necdet'in şiirleri dikkat çekiyor dergide.

* *Gösteri (Şubat '07): Gösteri* dergisi iyiden iyiye edebiyat ağırlıklı bir dergi olma yolunda ilerliyor. Her sayıda edebiyata, şiire ilişkin sayfalar ötekilerden daha çok. Bunun anlamı büyük; çünkü *Gösteri* dergisi 1980'lerden beri edebiyatımızın atar damarlarından olmuştur. *Gösteri*'de bazı isimlere ilişkin ve aynı kişiler tarafından yazılan yazıların çok sık olması başlıca sıkıntılardan biri. Yücel Kayıran hakkında Yaşar Güneş imzasıyla okuduğumuz sayısız yazılardan biri var *Gösteri*'nin Şubat sayısında: "Yücel Kayıran'ın Şiirinde Flaneur ve Çalgın". Son yıllarda Bâki Ayhan T.'nin pek çok yazısında ve söyleşisinde karşımıza çıkan (Baudelaire kaynaklı) "flaneur" kavramına böyle bir yazıda özellikle yer verilmesi Yücel Kayıran'ın kendisini başka şairlere göre konumlandırma gayretinde olduğunu düşündürüyor. Oysa başka şairler (girişte fizik kuramından bahsettik) bir şairin ancak varlık nedenlerinden olabilir, kendini konumlandırma nedeni olmamalı. Yücel Kayıran da kendini başka şairlere göre (Bâki Ayhan T. veya başka bir şair) konumlandırmayı, onların üzerinde sıkça durdukları kavramlarla kendini "ıralamayı" tercih etmemeli.

* *Hayal (Nisan-Mayıs-Haziran '07):* Mutlaka okunması gereken bir sayı. Bu sayıda hem "Şiir ve Görsellik" dosyasının yazıları hem de Cemal Süreya'nın efsane dergisi *Papirüs* hakkındaki bölümü ilgi çekiyor. Uzun bir Abdülkadir Budak röportajı da var dergide. Bu röportaj bize şunu düşündürdü: Şairler artık farklı şeyler söyleyebilmeli ya da röportaj vermemeli. Budak'ın röportajında söylediklerini yıllardır dergilerdeki yazılarından, başka söyleşilerinden biliyoruz. Yeni bir şey yok maalesef. Yine de, hazır dergiyi almışken, önceki söyleşilerini okumamış olanlara ilginç gelebilir. Dergide Altay Öktem, Ömer Üner ve Erol Özyiğit'in şiirleri maalesef çok kötü; Haydar Ergülen, Gülten Akın, Sevil Avşar ve Hakan Sürsal'in şiirleri çok iyiydi.

3. Ayın vedaları

1. "Kendisini tam bir 'İslamcı şair' saymadığım Hilmi Yavuz'un şiirinde bu olgu çok açık biçimde görülebilmektedir. Hilmi Yavuz'da *uhrevi* öğelerle *dünyevi* öğeler iç içe geçmiştir. Hilmi Yavuz şiiri 'Tevhid'le 'sağaltılmayı' ve 'diriltilmeyi' isterken, Hilmi Yavuz Nevzade'de eşiyile dostuyla rakı içebilir." (Ahmet Oktay, *İle* 6, Eylül-Ekim '06).

*
Kesilmezse olmuyor, ille kesilecek!
Elinde çifte makas, "Bende makas yok!" diyor.
Yeğen, kuzen, sağdıç... onlara yüzü ayrı. Şakır şakır kesiyor. Arpalıkta durana, bıçak, ustura gırla.
"Kesiver şu hortumu, yürüsün gitsin o da!.."
"Neyi keselim abi, bir şey yok ki ortada."
Az daha üstelersen kafasını kesiyor. Siliyor haritadan.
Eğilip kendin kessen? Yakışmıyor İnsan'a.
Göbek işi çözümsüz!..

*
"Minik bir ç harfinin çeyrek çengeli kadar çılgın... O kadarı bile yeter." Aynen böyle yazmışım.

"Minik bir ç harfinin çeyrek çengeli kadar çılgın olma hakkı da tanırsan eğer kendine," diye yazdım geçende, fazla ciddi, fazla genç bir arkadaşına, "körpe bilgeliğin, çaymaz üretkenliğin o minicik çengeli soluk borusu yapar, tökezlemeden yürür gidersin çok uzun süre."

Çılgınlıktan çılgınca arındırılmış, affetmeyi öğrenememiş; ağır, alıngan ahlakçılığı; çeki taşı gibi bir bilgiye hayallenmiş heveslerimi; her yerde tek başıma, çırlıçıplak dolaştırdığım delikanlılığımın o akıllı kanını, en uslu yani en uçuk yanını itiraf ederek verdim bu minicik öğüdü de elbette.

*
Tek çocuklu annemin Bi Tane'si olamadan yaşlandım.

*
Kırıp yarım bırakıyor hep, yarını olsun diye.

*
Ben yalnızca kendime sularım yaprakları
Ama onlar yeşerince sizlere de olurlar

*
"Sizde söz gani gümrah! Eziliyor insan!"
"Susturulmuş dilden damıtıldı," diyorum, "çalçenedir o yüzden."

*
Şiir nasıl derin karıştıklar üstüne kuruluysa; şair nasıl uzlaşmaz çelişkiler içinde, onlara karşın, onlar sayesinde yaşayıp yaratıyorsa; şiirin alımlanışı, yorumlanışı da aynı ağır iki uçluluğu taşıyor içinde. Bu için iki uçluluğa, bu alanda at oynatanların şaşkınlık verici iki yüzlülüğü ekleniyor bir de bizde.

2. "Merak ediyoruz; bazı dergilerden çok şiir alan yıllık hazırlayıcıları, hazırladıkları yıllıklara şiir seçme ölçütlerini yayımlarlarsa, o yıllıklara şiir seçilmeyen dergi olarak, gereğini yaparız! Yaşayan Türk edebiyatı ve şiiri birkaç dergiden mi ibarettir? Böyle ise külahını önüne koyup düşünmesi gerekir. Edebiyat adına, şiir adına, eleştiri adına... Unutulmamalıdır ki, Türk şiirini besleyen Anadolu'daki şairler ve onların şiirleridir." (*Şehir* dergisi giriş yazısı, Mart-Nisan '07).

3. "Günümüzde şiirimizin bence en büyük çelişkilerinden biri, belki de en önemlisi bu; adam bu ülkede yaşıyor, şiir yazıyor, bakıyorsunuz "Türkiye" adını telaffuz bile etmiyor, etse de telef ediyor deyim yerindeyse. // Zaten ben Kant'ı da pek sevmem, şekerli sıcak su gibi bir şeydir görüşüme göre... Çağımız görsellik ve olay çağı; bunların arasında şiirin ne bir işlevi ne de yeri vardır. Gider ya Sunay Akın olursunuz ya da Hülya Avşar..." (Ahmet Erhan, *Varlık* 1195, Nisan '07).

Tamer GÜLBEK

NEW CASTLE

Öğretmenler odasının penceresinden dışarı
gümüş grisi İzmir Körfezi'ne bakıyorum.

Artık sonuna yaklaştığımı
iyice farkına varıyorum bir şeylerin.

Kapalı havaları daha mı çok seviyorum artık?

İki saksığana takılıyor sonra
bahçeye kaydığında uyurgezer gözlerim.
Yeni biçilmiş çim kokusunun üzerindeler,
taflanlarla fıstık çamlarının tam ortasında.

Karı koca olmalılar, ya da iki sevgili.
Yiyecek arıyorlar iki ileri bir geri.

New Castle kanatlanıyor aklımdan aynı anda
hiç görmediğim halde bu uzak şehri.

Tuhaf oyunlar oynuyor insana bazen zihni...

Hasip BİNGÖL

AVLU:

'GEL EY DENİZİN NAZLI KIZI'

ve uçmalar ihanet
kilitlenen bakışların ses vermediği
avlu, bir kuşun kalbi
sızıyor yarama.
oysa kadim bir gölgeden devşirildim
yaban ve kıskanç kılındım
tüm metinlerden azat yazgıyla.

eksik sefer taşıyla varılan ihanet
bedel, sanrıların ödünç
bir bekâretle üzerime çalınması.

tepelere seslendim,
vardım ki yağmur henüz
ıslak ve sefir tüm çehrelerde.
mağlup bir heves değil çekildiğim
meydanlar, arz kılayım
bir kadın ki kelimdir.

mücbir sözler söylettim kılındığım
onca eksik duada. beni bulsun
gaflet bildiklerim, hiçbir şey isminden
öte değil. hangi tanım eksikliğiyle
hangi yara tanımıyla giz.
inat bilindi tüm görmeler, kendim sual
iken cevapları mahrem bir ses.

Hülya Deniz ÜNAL

OL'UŞ

Karmak için dilimin çamurunu
Sesimin ışığını kıstım
Karanlık bıraktım yüzümün ormanını
Derinime yankıladım

Yaması kendinde demiştin
Geçmedi içimdeki yara

Yükleyip sırtıma paralelleri
Kendi eksenimde döndüm

Hayata sıçradı telaş, kırdı meridyenler
Ekvator çizgisine teğet, yalnızlık ol'dum.

Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

DAKTİLOYA ÇEKİLMİŞ ŞİİRLER*

İlgi çekmez bir köylünün intiharı
"daktiloya çekilmiş şiirler"i yoktur
Düşmüş, ayaklar altında bedevi sancağı
Aşk kısa sürer
Bir imla hatasıdır
Her intihar mektubu
Her hakkı mahfuzdur üstelik

Tanrım, içimde bu sahte ateş
İlginç değildir bir köylünün intiharı
"köylüleri bu yüzden öldürmeliyiz" efendiler
Şehrin ortasında kırmızı değirmen
Hayat bir kasırga sedye yetmiyor
Ruhu yaralı cumhur
Daha hızlı, daha yüksek... Kibriya
Bakın aşağıda duruyor cesedi
"Muşamba bir dekor" içinde
Aşılmıştır ölüm korkusu
"Aziz" ilan edilmez
Atından düşen bedevi

"Adı Nilgün'dü
İntihar karası bir kardeş
Adını verdi Marmara denizine
Saçları şelaleli bir amazon
İçe dönük güzel bir anarşist
Ben de üç kez denedim
Marmara denizine parlak bir yıldız gibi düşmeyi
Uçurumlara uçurtmalardan daha yakındım"
./.

- 1 -

Şehrin gözbebeklerinde
Bir kartalın haşmetli pençesi
Amadır şairleri
Ve kurmuştu armonikalarını
"üstü çizili kişiler"
Şehrin cürüm ahalisi
"ölümün cesur körfezi" değil
Uçurum hakkı için köylülerin
Apartmanların bögüne saplı her balkon

Bu dünyada her ölüm hazindir efendiler
Memleketimden İntihar Manzaraları
Kırk kapı kapanmıştır ve firar edilemez
Hiç değilse daktiloya çekin şiirlerinizi

* Nilgün Marmara

Gültekin EMRE

“saksıda bir yaşam olduğunu unutmuş
kök salmaya
toprağı arıyorum

gübre bol
su eksiksiz
şaşırtıyor insanı havalalar
olmadık yerde çiçek açıyorum”

(Nihat Ziyalan)

Nihat Ziyalan, “Sydney’de Bir Şair”. Bu bile çok şeyi anlatmaya yetiyor sanıyorum. Ya da anadilinden çok uzakta Sydneyli bir şair! “Saksıda” yeni bir yaşamı var artık onun yeni bir “kök” salmak için kendine iyi bir toprak arayıp dursa da. Dışarıdaki insanın kökü ülkesinde, anadilinde olmasına karşın, köksüzlüğünü derinden duyumsamasını anlatması ne zor! Yazdığı onca şiirle, öyküyle ve iki romanıyla kökleri Türkiye’de olan bir şair olmasına karşın, uzun yıllar yurtdışında yaşayınca, içinde yaşadığı topluma yavaş yavaş kök salmasını kolay kolay hazmedemiyor insan, onun gibi, benim gibi. Oysa “gübre bol/ su eksiksiz” ama bu yetmiyor. Asıl acısı da “şaşırtıyor insanı” buraların “havalalar”ı. Daha da acısı “olmadık yerde çiçek” açvermesi insanın hiç farkına varmadan. Bu göçün doğal bir sonucudur. Yerleşme başka sıkıntılara neden olur, oluyor. Anılardan kurtulamazsınız, bunda garip olan bir şey yok. Her geçen gün geçmiş daha sık çıkar insanın karşısına hesaplaşır gibi, unutmama beni der gibi.

Asık Yüzlünün Biri (1964), *Güvercin Uçuşu* (1980) ve *Avusturalya’dan Şiirler* (1985) Nihat Ziyalan’ın *Sevgili Şiir*’den önce yayımlanan şiir kitapları. İkinci Yeni’nin etkisiyle yola çıkan Ziyalan, daha sonra toplumu şiirde karar kıldı. Şiirde anlamı yarıp parçalamaya, irdelemeye, yan anlamlarla zenginleşmeye önem veren bir şair o. Şiirlerinde öykü ve anıların anlatmıyor öyle gibi bir izlenim verse de. Soluk bir zaman dilimi içinde yer alan anıların sözcükleri üfleyerek, yeni bir gerçeklikle seriyor önümüze. Anlaşılacak onun tek sorunu gibi geliyor bana. Çünkü o, bir şey söylemek, derdini dökmek için yazıyor. Onun anlatmak, paylaşmak istediği şeyler var. Bu bir iç dökme, sızlanma değil, sakın yanlış anlaşılmasın. Ziyalan anıyı, öyküyü aynı potada eritiyor ve anlaşılır, dupduru, yapıyın şiirlerle çıkıyor şiirserverlerin karşısına. Hem geçmiş, hem de içinde yaşadığı toplumdan devşirdiği gözlemleri sıcak, samimi bir anlatımla şiirlerine geçiriyor. Ağır, anlaşılmasız imgelerden kaçınıyor. Sydney’deki yaşamı, komşuları, Türkiye’deki yakınları şiirlerinde karşımıza çıkarıyor, dostça. Onun şiirleri Saraybosna’ya, *Abidin Dino’nun Ayak Desenini*, *Cihat Burak’a*, *Cihangir Çay Bahçesi’ne*, *Antalya’da Bir Zaman’a*, Can Yücel’e, Çiçekpasajı’na, Galata Kulesi’ne... de alıp götürür bizi. Görüntüler, sesler de birbirine girer, bazen her şey karman çorman olur: Melbourne’de karşısına çıkan tramvay onu “Kısıklı yokuşu’na götürüp bırakıverir “*beli açılmış bir gökyüzüyle*”.

Şu dört dize Nihat Ziyalan’ın yurtdışındaki iç dünyasını gözler önüne seriyor:

“mendilim ipekenir kanguru kuyruğunda/ siyah şalvarım
mongol gömlek/ lü lü lüü Avusturalya/ döner kebab dönerek
kavrulurum”.

“vizesi güneşle damgalı” biridir artık o. İki ülke arasında devinip duranlardandır. Bir yanda günlük yaşamı, yeni gerçekliği, öte yanda ülkesinde yaşadıkları, belleğinde birikenler ve geride kalan dostları, yakınları...

“denizin lülesinde yuvarlanırken bakışları/ dertliydi sesi/
köküm İstanbul’da kaldı/ tutar mıyım Sydney’de”

Yurdu, elbette çocukluğudur. Onun için “akmayan suyun sesini dinlemekle geçiyor” ömrü. Resimler de üst üste biner, karışır; zaman da. Nerede olduğunu bilemez bazen insan; hangi yurdunda

Ahmet ÖZBEK

İyilik duygusu rüyalar üzerinden eksilirse bütün eylemleriniz riyaya bulanıyor. O her şeyi yetersiz olan halkınıza bir de yukarıdan bakarsanız şiiriniz bu kez kâbusa dönüşüyor ülke kalbinde.

Edebiyat dergilerinde sayfalar dolusu şiir üzerine, şairlik üzerine yazılmış, söylenmiş şeyler... Hemen ve daima sonucu acı çekmiş bir toplumdan kopmaya neden olan duyusal soyutlanmalar; fiziki ‘ayrılıklar’, yaşanan toprağa yabancılaşmak, şiirle kucaklaşarak değil şiire yaslanarak ‘yükselmeye’ çabalamak... Bunların hepsi şiir kalbindeki iyicil dünyayı yok eden eylemler. Bence şiirimizin içindeki en ciddi açmazlar bunlar.

Bu ‘eteklerinden inci dökülen’ alımlı ülkenin sonsuz kanamalarına dur diyebilecek tek şey de belki sanat; belki sanat’tan çekilip çıkarılmış ince bir ‘şiir’. Oysa şairler ‘değişim mevsimlerine’ ve ‘post’ iklimlere yenildiler. Yalnızca sonsuz kazanma isteğinin, baygın anason kokusunun içimizi yaktığı hazin mekânlarda: içinde tiz yalnızlığı barındıran hiç içselleşmemiş köşelerde var olan acı bir ayrılıktı yaşadığımız... Ah, bilerseniz ne çok yoruldum ‘o sokaklardan’ başı eğik geçerken. İnce acılar duydum, salt kaybolan ‘iyilik’ adına, gün gün sararan ülkem adına.

Söyledim değil mi, şiir yapay bir dizge düzeneğine yenildi. İçsellik, duygu ve sevinç ise hemen daima dizelerimizin dışında kaldılar.

Şimdi diyorum ki, sonsuz bir kederle: insani olan her şeyi kucaklamak istiyorum, ‘o acılı çocuk rüyalarına karışan’ sesimle; acıyan bütün yüzlere dokunmak istiyorum sonsuz bir şefkatle...

‘Şair’ olmak adına küçülmek istemiyorum; ödünler vermek istemiyorum parıltısı sönmüş yorgun ad’lara; ‘kirlenerek’ yaşanan ‘şiir otoritelerine’ karşı boynu bükük kalmak istemiyorum. Çünkü şiir aynı zamanda topluma tepeden bakmayan bir onurluluğu göğsünde taşımak zorunda: ince bir karanfil gibi...

Şimdi, bilmiyorum neden, tükenmiş ve solmuş bunca değeri izlerken Fazıl Say’ın, Suna Kan’ın bakışları giriyor rüyalarım; belki de şu yorgun ve sonbahar mevsimlerinde dökülen şiirimizin böylesine incelikli adları olmadığımı görebildiğim için ağlıyorum, ince ince ve çok serin...

Bütün bunlar, içinde umudun da olduğu yaralı bir düş gibi: bazen bilge yüzlü bir ‘imge dervishi’ ruhuyla karşılaşabileceğimiz bir düş...

Sanırım ‘yenilgiyi’ haklı çıkarabilecek tek duygu da bu: ‘şair’, ‘örselenmemek’ uğruna şehir burçlarında tek başına bir ateş yakmak ve bu ateşin ışığında aydınlanmak isteğinde belki de. Yapayalnız. Üstelik yalnızlığının da ayırında olmadan... Alkole ve riyaya sığınıyor, yazık ki.

İyicil olan her şeyden uzak kalarak.

ve hangi dilde. Hangi uyku gerçek, hangi düş hayal? Bunu ayırması bile ne zordur kimi zaman.

Nihat Ziyalan, yeni şiirlerini bir araya getirdiği *Sevgili Şiir*’de, çok uzaktan yakın duygularla aramızda olmayı sürdürüyor.

Nihat Ziyalan, *Sevgili Şiir*, YKY, Ocak 2007, 81 sayfa.

İÇİMDEKİ ŞİİR HAYVANI

İhsan ÜREN

Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın son şiir kitabının adı *İçimdeki Şiir Hayvanı*. Hiç ayrıksı düşmeyecek bir ad seçerek, sevgili Dağlarca, büyüsunü bize aktarıyor!

Bence önemli bir şiir olayı olarak algıladığım, Dağlarca'nın 2006 yılında Norgunk Yayıncılık'tan çok geç de olsa yeni basımı yapılan, *Taş Devri* adlı şiir kitabının oldukça ilginç bir öyküsü var:

Çocuk ve Allah, şiir söylemenin kendimce ilk düşünülmüş başarısıdır. *Havaya Çizilen Dünya*'da ne demek istediklerimi yazmıştım. *Çocuk ve Allah*'ta demek istediklerimi yazdım. *Çocuk ve Allah*'ı izleyen *Taş Devri* demek istediklerimle ne demek istediklerimi yeniden bir araya getirir. Demek istediklerimle ne demek istediklerim, siz de biliyorsunuz, bambaşkadırlar. Birisi yarım düşünmek gibidir. Birisi yarımın sizi düşündüğüdür.

Taş Devri, "Söz dalgalarının dağlara çarpması. İlk karanlığın sözleri daha iri göstermesi. Beş sözcük bilen bir duyarlığın, söz selinde duyduğu korku, çaresizlik, kaçma, ürkü... Şuna da benzetebilirsiniz; bir çocuk kırdı oynarken, akan küçük suyun içinde sözlerin yüzdüğünü görüyor, anlamıyor yüzen sözlerin çoğunu, anlamadığının resmini yapıyor. Buna benzer bir şey." Böyle özetlenebilir *Taş Devri*.

Enis Batur, *Cumhuriyet* gazetesinin kitap ekinde "Pervasız Pertavsız"da F. H. Dağlarca'nın Norgunk Yayınları'na 60 yıl sonra yeniden basılan *Taş Devri* adlı kitabındaki şiirlerin, dünyada öne çıkmış birçok ünlü şairin hiç de aşağı kalmadığını söyleyip, F.H.Dağlarca daha ne yapmalıdır diye sorup takaza ediyor.

Evet, görevini yapan şairden sonra, devreye girerek sorumluluk ve görev almalı, dışarıya sesimizi duyurmalı? Ama kim?

Bence bu dönemdeki eksik halka, Kültür Bakanlığı'dır. Cezalandırmak için sanatçı kovalayan devlet, sanatçısını dünyaya tanıtmaya görevini de üstlenmelidir. Bunun için elinden gelen her çareye başvurmalıdır; çünkü sanatçı iktidardakilerin karşısı olabilir, ama düşmanı değildir!

Böyle bir iktidarı ölmeden görebileceğime inanmıyorum.

2005 Ufuk Turu'na F. H. Dağlarca'nın bir sözünü almışım: "Şiir bir bakıma vahşi hayvandır. Şairler bunu türlü yöntemlerle kendilerine bağlamışlar. İlk şiirlerimde onu dizginleyemedim. Yıllar geçtikçe nerelerinin daha yumuşak olduğunu, nerelerden kımıldamaz hale getireceğimi aradım, buldum. Şiir aranan, bulunan bir yaratıktır."

Cumhuriyet gazetesinin 28 Şubat 2007 tarihli sayısında Hikmet Altınkaynak'ın "Türkçenin ve Şiirin Efendisi" başlıklı yazısında, "94 yaşındaki büyük şairimiz, dünyada yaşayan şairlerin en büyüğü olduğu gibi, yazmayı sürdüren şairlerin de en büyüğüdür. Son kitabı *İçimdeki Şiir Hayvanı* 138. kitabıdır. 200'ün üzerinde irili ufaklı ödül almıştır. Guinness Rekorlar Kitabı'na alınmalıdır." önerisini getiriyor.

Dağlarca, "Şiir, bir saat gibi içinde bulunulan zamanı, bir pusula gibi de gidilecek yönü göstermelidir." demiş. *İçimdeki Şiir Hayvanı* kitabını tanıtırken, 138. kitabı demiştik Dağlarca'nın. Bu arada 139. kitabı da çıktı: *Orda Karanlık Olurum*. Her an 140. kitabını da çıkarabilir Dağlarca... İyisi mi acele edeyim.

İçimdeki Şiir Hayvanı; kıpır kıpır canlı, devinen, varlığını duyuran bir hayvan. İnsanın kucağına atlayan bir kedi. Bu hayvanın

kuyruğu mırıldılarla tempo tutuyor şiire! "En eski insanlar benzerdi hayvana".

Cumhuriyet gazetesinin 15 Mart 2007 tarihli kitap ekinde (891. sayı), Onur Zafer Ceylan'ın "İçimizdeki Şiir Dahisi" başlıklı yazısında, "Fazıl Hüsnü, doğal düzene uyum sağlayabilen insanın, şiirsel büyü taşıyan hayvansı yanına yakın olduğu, onu devindirdiği sürece insanlaşacağını söylemektedir." diyor.

Radikal gazetesinin 16 Mart 2007 tarihli kitap ekinde Haydar Ergülen, "Şiirin de Ötesinde Bir Şair" başlıklı yazısında 10 maddede F.H.Dağlarca'yı anlatıyor. Güzel ve derli toplu bir yazı: "1- Dağlarca bir 'Başyapıt'tır. 2- Dağlarca için dünya düzyazı, evren şiirdir. 3- Dağlarca'nın yazdığı bir 'meta-şiir'dir. 4- Dağlarca bir 'düşünce şiiri' yazar. 5- Dağlarca belki de bir 'Şaman'dır. 6- Dağlarca'nın şiiri 'ilkel' bir şiirdir. 7- Dağlarca bir 'sınav'dır. 8- Bir Dağlarca mı, çok Dağlarca mı? 9- Dağlarca şiirinin yaşı yoktur. 10- Dağlarca'da 'gençlik' kadim bir kavramdır."

Ben bu yazıya oturduğumda Enis Batur'un *Taş Devri* üzerine yazısından başka bir yazı yoktu. Maşallah yazılara yetişemez duruma geldim. İyisi mi artık keseyim

Kitaptan Dağlarca'yı veren bir şiir:

MAVİ KAVAL

Dinledik bugün
Seninle ben
Özel türkümüzü

Ben seni göremezim
Ben seni göremez
Ben seni göremezim
Ben seni göremez
Ta orda büyür yıldız
Ta orda büyür güneş
Ben seni göremez

Ben seni bulamazım
Ben seni bulamaz
Ben seni bulamazım
Ben seni bulamaz
Su seni yansır mı ki
Göl seni yansır mı ki
Ben seni bulamaz

Ben seni duyamazım
Ben seni duyamaz
Ben seni duyamazım
Ben seni duyamaz
Kuzu ot iştir de
Keçi dal iştir de
Ben seni duyamaz

Ben seni öpemezim
Ben seni öpemez
Ben seni öpemezim
Ben seni öpemez
Yeryüzün operim de
Gökyüzün operim de
Ben seni öpemez

(F.H. Dağlarca, *İçimdeki Şiir Hayvanı* adlı kitabından)

Yayın Yönetmeni	: Ramis DARA	Yazışma Adresi	: Ramis DARA P.K. 68 16361 Ulucami - BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Melih ELAL	Katkı Payı	: 15 YTL
Yönetim Yeri	: Melih ELAL Barış Mh. Adalet Sk. Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 16140 Nilüfer - BURSA	Posta Çeki	: Hilmi HAŞAL adına 584893 numaralı hesap
Yayın Danışmanları	: İhsan ÜREN, Hilmi HAŞAL, Serdar ÜNVER, Nuri DEMİRCİ.	Baskı	: Özsan Matbaacılık, İzmir Cad., No: 221 - BURSA
Dağıtım	: Pentimento Art Shop (0212 2933959)	Elektronik Posta	: akatalpa@hotmail.com
		Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın.
			: ISSN 1305 - 7685

Şiir ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.com) Ocak 2000'de Bursa'da kurulmuştur. Ticari amaç gütmeyi için yazarlarına telif ödemez.